

ข้อ 1 – 3 วิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 – 2

ผู้เสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3884/2556 ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ร่วมจึงไม่มีสิทธิครอบครองตามกฎหมาย ต่อมาถูกกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งโจทก์ร่วมจะมีสิทธิครอบครองได้แต่โดยการได้รับเอกสารสิทธิจาก ส.ป.ก. แต่ ส.ป.ก. ยังไม่ได้อนุญาตให้โจทก์ร่วมเป็นผู้มีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมจึงยังไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท จึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยที่จะต้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยฐานบุกรุกซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัว พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนและโจทก์ก็ไม่มีอำนาจฟ้องฐานบุกรุก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3369/2556 การที่ให้ผู้เสียหายเล่นการพนันนั้นเป็นเหตุที่ทำให้จำเลยทั้งสองได้ทรัพย์สินไปจากผู้เสียหายไปเพราะผู้เสียหายร่วมเล่นการพนันด้วย โดยผู้เสียหายเป็นฝ่ายแพ้พนันจึงมอบทรัพย์สินให้จำเลยทั้งสองกับพวกไป เมื่อผู้เสียหายทราบดีว่าเป็นการเล่นการพนันเป็นสิ่งที่ผิดตามกฎหมาย จึงถือว่าผู้เสียหายร่วมกันกระทำความผิดฐานเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตกับจำเลยทั้งสองกับพวกอันเป็นความผิดตามกฎหมาย ผู้เสียหายจึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย แม้ผู้เสียหายจะร้องทุกข์ไว้อยู่แต่ก็ไม่มีกรร้องทุกข์ตามกฎหมาย ซึ่งเป็นผลห้ามมิให้ทำการสอบสวนต่อไป ดังนั้น การสอบสวนที่ดำเนินต่อมาจึงไม่ก่อสิทธิเกิดอำนาจแก่พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดี โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7832/2556 จำเลยกับพวกร่วมกันยกยอภรรยาของผู้เสียหายที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าซื้อ ขณะอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ เมื่อในขณะกระทำความผิดผู้เสียหายที่ 2 เป็นผู้มีสิทธิครอบครองใช้ประโยชน์รถยนต์ที่เช่าซื้อดังกล่าว การกระทำของจำเลยกับพวกย่อมทำให้ผู้เสียหายที่ 2 ได้รับความเสียหายโดยตรง แม้ผู้เสียหายที่ 2 จะไปแจ้งความร้องทุกข์ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายที่ 1 แต่ก็ถือว่าได้ร้องทุกข์ในฐานะที่ผู้เสียหายที่ 2 เป็นผู้เสียหายด้วยเช่นกัน ผู้เสียหายที่ 2 จึงเป็นผู้เสียหายในคดีนี้ และมีอำนาจในการถอนคำร้องทุกข์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2367/2556 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290 จำเลยให้การปฏิเสธ คดีนี้ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงว่า นาย ป. ผู้ตายเป็นฝ่ายก่อเหตุทำร้ายจำเลยก่อน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำเพราะถูกผู้ตายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม เป็นการกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ และพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290 วรรคแรก ประกอบมาตรา 72 โจทก์ร่วมทั้งสองไม่อุทธรณ์ในปัญหาที่ว่า การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะหรือไม่ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นยุติว่าผู้ตายเป็นผู้ก่อให้จำเลยกระทำความผิดดังนี้ ผู้ตายจึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยสำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นบิดาละมารดาของผู้ตาย ย่อมไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 5 (2) และไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 และไม่มียื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 กับไม่มีสิทธิอุทธรณ์ และฎีกาว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น และขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นาย ภ. และ นาง ว. เข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ และศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์รวมทั้งสอง จึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 (คำพิพากษาฎีกาที่ 17584/2555 วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

คำพิพากษาฎีกาที่ 8929/2556 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในปัญหาข้อกฎหมายว่า โจทก์มิใช่ผู้เสียหายจึงไม่มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่านิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน โจทก์มีฐานะเป็นเพียงเจ้าหนี้สามัญของจำเลย การที่จำเลยมอบโฉนดที่ดินให้แก่โจทก์เพื่อยึดถือไว้เป็นประกันการกู้ยืมเงิน แม้ทำให้โจทก์มีสิทธิในอันที่จะยึดโฉนดที่ดินไว้จนกว่าจะได้รับชำระหนี้จากจำเลยสิ้นเชิง แต่มิได้ก่อให้เกิดสิทธิแก่โจทก์ที่จะฟ้องบังคับเอาแก่ที่ดินหรือบังคับอย่างใด ๆ ต่อโฉนดที่ดินที่จำเลยวางเป็นประกันได้เลยไม่ว่าในทางใด โจทก์คงมีสิทธิฟ้องบังคับจำเลยได้ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงินอย่างเจ้าหนี้สามัญเท่านั้น ดังนี้ การที่จำเลยไปแจ้งแก่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมว่าโฉนดที่ดินสูญหายไปเพื่อขอลอกใบแทนโฉนดที่ดิน ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่ ย่อมมิได้กระทบต่อสิทธิอย่างใด ๆ ของโจทก์ในอันที่จะบังคับชำระหนี้เอาแก่จำเลยตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน สิทธิของโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้สามัญมีอยู่อย่างไรคงมีอยู่เพียงนั้น มิได้ลดน้อยถอยลงไป ทั้งในการแจ้งแก่เจ้าพนักงานที่ดินโดยเฉพาะไม่เกี่ยวกับโจทก์ เพราะจำเลยมิได้กล่าวพาดพิงเจาะจงถึงโจทก์ในอันจะถือว่าทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลย โจทก์มิใช่ผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตามป.อ.มาตรา 137

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4801/2555 ข. เป็นผู้ครอบครองใช้รถจักรยานยนต์ ได้มีการกระทำความผิดฐานทำให้เสียหาย ซ. ผู้ครอบครองทรัพย์สินของ ส. ในขณะนั้น จะต้องมี ความรับผิดชอบในความเสียหายต่อ ส. ข. จึงเป็นผู้เสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดนั้นตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (4) ที่จะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 19287/2555 จำเลยเป็นเพียงผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทแทนโจทก์ การที่จำเลยรู้อยู่แล้วว่าโฉนดที่ดินพิพาทอยู่ในความครอบครองของโจทก์มิได้สูญหาย แต่กลับไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่าโฉนดที่ดินพิพาทสูญหาย แล้วนำบันทึกแจ้งความไปขอลอกใบแทนโฉนดที่ดินแล้วโอนขายที่ดินพิพาทให้บุคคลภายนอก เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จตาม ป.อ.มาตรา 137 และโจทก์ย่อมเป็นผู้เสียหายเป็นพิเศษในการกระทำความผิดดังกล่าว มีอำนาจฟ้องคดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 761/2555 ผู้เสียหายในความผิดฐานลักทรัพย์ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ที่ถูกกลับไป บุคคลที่เป็นผู้ครอบครองทรัพย์ที่ถูกลักไปก็เป็นผู้เสียหายได้ คดีนี้ได้ความว่ามีคนร้ายเอายางพาราแผ่นที่โจทก์ร่วมขายให้แก่บริษัท ม. และอยู่ระหว่างนำยางพาราแผ่นนั้นไปส่งให้บริษัทดังกล่าว โดยการซื้อขายยางพาราแผ่นระหว่างโจทก์ร่วมกับบริษัทมีข้อตกลงว่าในระยะเวลาครึ่งเดือนจะมีการคิดหักกลบทางบัญชีกันครั้งหนึ่งและยางพาราที่นำมาส่งที่บริษัทจะต้องชั่งน้ำหนักเพื่อคิดคำนวณราคา แสดงว่ายางพาราแผ่นที่โจทก์ร่วมส่งขายให้แก่บริษัท ม. ยังไม่ได้แบ่งตัวทรัพย์สินเป็นทรัพย์เฉพาะสิ่ง เนื่องจากจะต้องมีการชั่งน้ำหนักเสียก่อนจึงจะมาคิดหักกลบทางบัญชีกันได้ ดังนั้นกรรมสิทธิ์ในยางพาราจึงยังเป็นของโจทก์ร่วม เมื่อยางพาราแผ่นถูกคนร้ายลักไประหว่างขนส่ง บริษัท ม. ก็มิได้ชำระราคาให้แก่โจทก์ร่วม โจทก์ร่วมย่อมได้รับความเสียหายจากการที่ถูกคนร้ายลักยางพาราแผ่นไป โจทก์ร่วมจึงมีฐานะเป็นผู้เสียหายในคดีนี้และขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 14793/2555 โจทก์ฟ้องว่า จำเลยปลอมเอกสาร เอกสารราชการ และเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ โดยลงลายมือชื่อปลอมของโจทก์ร่วมและทำขึ้นใหม่ทั้งฉบับ แล้วนำเอกสารปลอมดังกล่าวไปใช้ต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขายฝาก โฉนดการขายฝาก และขายที่ดินของโจทก์ร่วม 2 แปลง ทำให้โจทก์ร่วมได้รับความเสียหาย แม้ฟ้องโจทก์จะไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินที่ดินของโจทก์ร่วมและไม่ได้แนบสำเนาโฉนดที่ดินก็ตาม แต่โจทก์ร่วมก็เป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร เอกสารราชการ และเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ และใช้เอกสารปลอมดังกล่าว โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (4) และมีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 30

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16640/2555 แม้ความผิดฐานช่องโจรกฎหมายไม่ได้บัญญัติว่าเป็นการกระทำความผิดต่อรัฐและรัฐเป็นความเสียหาย แต่ก็เป็นการผิดตาม ป.อ. ลักษณะ 5 อันเป็นการผิดแก่ความสุขของประชาชน ซึ่งบัญญัติไว้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ความสงบสุขและความปลอดภัยของประชาชนโดยรวม มิใช่บัญญัติไว้เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะเจาะจงเป็นส่วนตัว ดังนั้น ความผิดฐานช่องโจรถือว่าเป็นการกระทำต่อรัฐโดยตรง รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย โจทก์ซึ่งเป็นราษฎรจึงมิใช่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดโดยตรงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ไม่มีอำนาจฟ้องคดีได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10510/2555 (บทบรรณาธิการเล่ม 6 สมัย 67) ผู้เสียหายซึ่งเป็นนักข่าวได้รับการร้องเรียนถึงพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่หลอกลวงขายเหล็กไหลจากผู้ชมรายการของผู้เสียหาย จึงวางแผนพิสูจน์การกระทำของกลุ่มบุคคลดังกล่าวเพื่อให้มีการจับกุมมาลงโทษ หลังจากที่มีการติดต่อกับกลุ่มบุคคลดังกล่าวจนทราบแน่ชัดว่ามีพฤติกรรมในการหลอกลวงจริงจึงประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อจับกุมโดยผู้เสียหายนำเงินที่จะต้องวางประกันในการทำสัญญาจะซื้อจะขายเหล็กไหลไปลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานก็เพื่อจะได้เป็นหลักฐานของการกระทำความผิด พฤติการณ์แห่งคดีดังกล่าวมาจึงเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายดำเนินการแสวงหาพยานหลักฐานด้วยตนเอง โดยการหลอกล่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวซึ่งก็คือจำเลยทั้งห้ามากระทำความผิดอันเป็นการก่อให้จำเลยทั้งห้ากระทำความ

ความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้อง มิใช่เพราะจำเลยทั้งห้ามีเจตนาจะฉ้อโกงผู้เสียหายมาตั้งแต่ต้น กรณีดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้เสียหายเป็นผู้เสียหายตามกฎหมาย

คำพิพากษาฎีกาที่ 6079/2555 ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (4) ประกอบมาตรา 2 (7) กำหนดให้ผู้เสียหายเท่านั้นที่จะมีอำนาจร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดได้ คดีความผิดตามที่โจทก์ฟ้องเป็นความผิดอันยอมความได้หรือความผิดต่อส่วนตัว พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจสอบสวนก็ต่อเมื่อมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบตามมาตรา 121 วรรคสอง และโจทก์จะมีอำนาจฟ้องก็ต่อเมื่อมีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อนเช่นกันตามมาตรา 120

คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า ระหว่างวันที่ 9 มิถุนายน 2540 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547 เวลาใดไม่ปรากฏชัดต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสี่ร่วมกันครอบครองเงินที่ได้จากการขายที่ดินและขายสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุของ ฮ. และเบียดบังยักยอกเอาเงินจำนวนดังกล่าวไป เมื่อ ฮ. ถึงแก่ความตายวันที่ 20 มีนาคม 2546 การกระทำที่โจทก์กล่าวหาในขณะที่ ฮ. ยังมีชีวิตอยู่ จึงเป็นการกระทำความผิดต่อ ฮ. ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ฮ. จึงเป็นผู้เสียหายตามมาตรา 2 (4) และมีอำนาจร้องทุกข์ได้ตามมาตรา 3 (1) ประกอบมาตรา 2 (7) แม้ ฮ. จะพิการเดินไม่ได้เพราะเป็นอัมพาต และศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีคำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ แต่ ฮ. ก็ยังสามารถดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เหมือนเช่นบุคคลทั่วไป โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยที่ 1 และ 2 ผู้พิทักษ์ก่อน ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 35 แห่ง ป.พ.พ. ประกอบกับ ฮ. มิได้ถูกจำเลยทั้งสี่ทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้อันจะทำให้โจทก์ร่วมในฐานะผู้จัดการมรดกของ ฮ. มีอำนาจจัดการแทน ฮ. ได้ตามมาตรา 5 (2) เมื่อโจทก์ร่วมซึ่งไม่ได้เป็นผู้เสียหายเป็นผู้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสี่ในความผิดฐานยักยอกตาม ป.อ. มาตรา 352 และ 354 ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้หรือความผิดต่อส่วนตัวตามมาตรา 356 จึงถือไม่ได้ว่าคดีนี้มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบที่จะทำให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในความผิดต่อส่วนตัวได้ และถือเท่ากับว่ายังไม่ได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นมาก่อนยอมส่งผลให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตามมาตรา 120

จำเลยที่ 2 นำเงินส่วนหนึ่งไปซื้อสลากออมสินจำนวน 1,000,000 บาทเศษ ในนามของจำเลยที่ 2 คนเดียวโดยมีการเบิกเงินออกจากบัญชีเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2541 จำนวนเงิน 1,200,000 บาท ย่อมเป็นความผิดสำเร็จก่อน ฮ. ถึงแก่ความตายถึง 4 ปีเศษ การที่โจทก์ร่วมเป็นผู้จัดการมรดกของ ฮ. เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2546 โจทก์ร่วมอ้างว่าเพิ่งทราบและมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2547 ก็ไม่ทำให้การกระทำของจำเลยที่ 2 เป็นการกระทำต่อเนื่องกันจนถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547 โจทก์ร่วมจึงไม่เป็นผู้เสียหาย ถือไม่ได้ว่าคดีนี้มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบที่จะทำให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในความผิดต่อส่วนตัวได้ ถือเท่ากับว่ายังไม่ได้มีการสอบสวนยอมส่งผลให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตามมาตรา 120 เช่นกัน ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ร่วมเข้าร่วมเป็นโจทก์ และศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมมาจึงเป็นการไม่ชอบปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกชั้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6969/2555 จำเลยพูดหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งต่อโจทก์ร่วมที่ 1 จนโจทก์ร่วมที่ 1 หลงเชื่อส่งมอบเงิน ให้แก่จำเลย แม้เงินบางส่วนเป็นเงินของโจทก์ร่วมที่ 2 ที่โอนมาให้ในบัญชีของโจทก์ร่วมที่ 1 เพื่อให้ส่ง มอบแก่จำเลย เนื่องจากเมื่อโจทก์ร่วมที่ 1 หลงเชื่อตามคำหลอกลวงของจำเลยแล้วได้เล่าให้โจทก์ ร่วมที่ 2 ฟัง โจทก์ร่วมที่ 2 หลงเชื่อว่าเป็นความจริงจึงร่วมลงทุนด้วย แต่การพูดหลอกลวงของจำเลย เป็นการพูดเพื่อให้มีผลต่อโจทก์ร่วมที่ 1 และได้ทรัพย์สินจากโจทก์ร่วมที่ 1 เท่านั้น จำเลยมิได้ หลอกลวงโจทก์ร่วมที่ 2 หรือเจตนาให้ได้ทรัพย์สินจากโจทก์ร่วมที่ 2 จึงไม่อาจถือได้ว่าการที่โจทก์ ร่วมที่ 2 รับฟังเรื่องราวจากโจทก์ร่วมที่ 1 แล้วหลงเชื่อว่าเป็นความจริงและประสงค์ร่วมลงทุนกับ โจทก์ร่วมที่ 1 ด้วย จึงได้โอนเงินผ่านธนาคารเข้าบัญชีโจทก์ร่วมที่ 1 เพื่อส่งมอบให้แก่จำเลยเกิด จากการกระทำความผิดทางอาญาของจำเลยต่อโจทก์ร่วมที่ 2 และส่งผลให้โจทก์ร่วมที่ 2 เป็น ผู้เสียหาย โจทก์ร่วมที่ 2 จึงไม่ใช่ผู้เสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5612/2556 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐาน ร่วมกันฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341, 83 โดยโจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกัน หลอกลวง ส. ผู้เสียหาย ให้ผู้เสียหายนำเงินมาร่วมลงทุนกับจำเลยที่ 1 และพวกเล่นการพนันเพื่อเอาเงิน จากจำเลยที่ 2 ซึ่งมีเงินเป็นจำนวนมาก ผู้เสียหายถูกหลอกลำเงิน 3,000,000 บาท มาร่วมลงทุนเล่น การพนันโดยจำเลยทั้งสองกับพวกมิได้มีเจตนาที่จะเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกัน แต่การพนันเป็นเพียง แผนการที่จำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกับสร้างขึ้นมาเพื่อหลอกลำเงินของผู้เสียหายให้แนบเนียน ทั้ง ผู้เสียหายก็ไม่มีเจตนาจะร่วมเล่นการพนันกับพวกจำเลยทั้งสองมาตั้งแต่ต้น การที่ผู้เสียหายมอบเงิน ให้แก่จำเลยทั้งสองกับพวกเพื่อเล่นการพนันเป็นกรตกหลุมพรางที่วางไว้ ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายเข้าร่วม เล่นการพนันกับพวกจำเลยทั้งสอง ทั้งถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง จึงถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายร่วมเล่นการพนันกับจำเลยทั้งสองโดยไม่ได้รับอนุญาตอันจะเป็นการร่วมกับ จำเลยทั้งสองกระทำผิด ผู้เสียหายจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยมีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง และพนักงานอัยการโจทก์มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9276/2555 ถ้าการกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันโดยชอบด้วย กฎหมาย ผู้ตายก็ไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ซึ่งจากกรณีเป็นเรื่องที่ผู้ตายทำร้ายจำเลยก่อน ทายาท ผู้ตายจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9663/2554 ผู้เสียหายไม่ได้มอบหมายให้จำเลยเบิกเงิน 490,000 บาท จากบัญชีของผู้เสียหายที่เปิดไว้ที่ธนาคาร แต่เป็นเจตนาของจำเลยที่ต้องการได้เงินโดยมิชอบและหาวิธีการ โดยการปลอมใบถอนเงินนำไปหลอกลวงเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินจำนวนดังกล่าว ดังนั้น เงินที่ จำเลยได้มาตามฟ้อง แม้จะเป็นเงินที่เจ้าหน้าที่ธนาคารทำพิธีการทางบัญชีของธนาคารหักจากบัญชี ของผู้เสียหายก็ตาม แต่เป็นเพราะจำเลยนำเอกสารปลอมไปหลอกลวงจนกระทั่งเจ้าหน้าที่ของธนาคาร หลงเชื่อ เงินที่จำเลยได้ไปจึงเป็นเงินของธนาคาร มิใช่เงินของผู้เสียหาย ตาม ป.พ.พ. มาตรา 672 จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานยักยอกเงินผู้เสียหาย แต่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงธนาคาร

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยยกยอกเงินของผู้เสียหาย เมื่อข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาฟังไม่ได้ว่าจำเลยยกยอกเงินผู้เสียหาย แต่ฟังได้ว่าจำเลยฉ้อโกงธนาคารจึงเป็นความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนจากที่โจทก์บรรยายในฟ้อง ถือเป็นข้อเท็จจริงแตกต่างจากที่กล่าวในฟ้องในข้อที่เป็นสาระสำคัญไม่อาจลงโทษจำเลยฐานฉ้อโกงได้ ตามป.วิ.อ.มาตรา 192 วรรคสอง และไม่อาจสั่งให้จำเลยคืนเงินแก่ผู้เสียหายได้เช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2926/2554 การเล่าแชร์หมายถึงว่าเท่าแชร์จะเก็บเงินไว้แล้วถึงเวลาก็จะนำเงินที่เก็บไปให้ผู้ที่ยืมแชร์ได้ เจ้ามือแชร์ต้องรับผิดชอบในทางแพ่งในการที่จะคืนเงินให้ผู้ที่ยืมแชร์ได้ในฐานะเจ้ามือแชร์ เจ้ามือแชร์ต้องรับผิดชอบในทางแพ่งแต่ไม่มีความผิดฐานยกยอก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5611/2554 ทายาทผู้ไม่มีสิทธิในทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย มิใช่ผู้เสียหายตามป.วิ.อ.มาตรา 2 (4) ที่จะมีอำนาจฟ้องผู้ทำพินัยกรรมปลอมในความผิดตามป.อ.มาตรา 264, 266 และมาตรา 268

นอกจากนี้ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9948/2555 (ประชุมใหญ่)¹ (เนติฯ ตอนที่ 12 หน้า 3301) ประเด็นเรื่องผู้เสียหาย ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่า ตำ และแดงร่วมกันจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ดำเนินกิจการโรงเรียนเอกชน และมีชาวเป็นลูกจ้าง ทำหน้าที่เป็นอาจารย์และเป็นหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ชาวได้เบียดบังเอาเงินที่เหลือ (นักเรียน) ได้ฝากชำระให้แก่โรงเรียน

ประเด็น คือ เหลืองไปร้องทุกข์ในความผิดฐานฉ้อโกง และยกยอก แต่ต่อมาได้ถอนคำร้องทุกข์ หลังจากนั้นตำเพียงคนเดียวร้องทุกข์ดำเนินคดีกับชาวข้อหายกยอก

ศาลฎีกาตัดสินว่าชาวเป็นอาจารย์ฝ่ายทะเบียนและฝ่ายผู้สอน เหลืองสามารถฝากเงินแก่ชาวไปชำระแก่โรงเรียนได้ โดยถือเสมือนหนึ่งว่าเหลืองได้ชำระให้โรงเรียนแล้ว จึงถือได้ว่าชาวได้รับมอบหมาย

¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9948/2555 เรื่องมีอยู่ว่า นักเรียนเอาเงินค่าเทอมไปจ่ายให้ครูประจำชั้น ซึ่งไม่ใช่เป็นครูฝ่ายการเงินและไม่มีหน้าที่รับเงินจากนักเรียน ครูได้เงินมาก็เลยเอาไปหมุน ภายหลังเด็กเข้าแจ้งความเอาผิดครูฐานฉ้อโกงครูเอาเงินมาคืน เด็กถอนคำร้องทุกข์ โรงเรียนรู้เข้าจึงเข้าร้องทุกข์ในความผิดฐานยกยอก คุณครูบอกว่าสิทธิขาดคืออาญา มาฟ้องระงับแล้ว

ศาลเห็นว่า จำเลยเป็นอาจารย์ฝ่ายทะเบียนและเป็นผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ แม้ไม่มีหน้าที่โดยตรงในการรับเงินจากนักเรียน แต่นักเรียนก็สามารถฝากเงินแก่จำเลยนำไปชำระให้แก่โรงเรียนได้ โดยถือเสมือนหนึ่งว่านักเรียนชำระให้แก่โรงเรียนแล้ว และจำเลยมีหน้าที่นำเงินดังกล่าวไปมอบให้ฝ่ายการเงิน ถือได้ว่าจำเลยได้รับมอบหมายโดยปริยายจากโรงเรียนให้มีหน้าที่รับเงินจากนักเรียนแทนโรงเรียนได้ ซึ่งเมื่อจำเลยรับเงินจากนักเรียนแล้ว เงินย่อมตกเป็นของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญยังมิได้จดทะเบียน ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า โจทก์ร่วมในฐานะหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนสามัญยังมิได้จดทะเบียน ย่อมเป็นผู้เสียหายมีอำนาจร้องทุกข์ เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ และถือได้ว่าเงินที่จำเลยรับจากนักเรียนย่อมตกเป็นของโรงเรียนแล้วไม่ได้เป็นของนักเรียนอีกต่อไป นักเรียนจึงไม่ใช่ผู้เสียหาย แม้จะร้องทุกข์และถอนคำร้องทุกข์ ก็ถือไม่ได้ว่านักเรียนเป็นผู้เสียหายอันทำให้สิทธิขาดคืออาญา มาฟ้องระงับตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2) แต่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายฐานยกยอก จึงมีอำนาจร้องทุกข์ได้โดยชอบ พนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจสอบสวน และโจทก์มีอำนาจฟ้อง

โดยปริยายจากโรงเรียนให้มีหน้าที่รับเงินแทนได้ และเมื่อขารับเงินแล้วเงินย่อมตกเป็นของโรงเรียน เหลืองจึงไม่ใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอกและฉ้อโกง เพราะเงินดังกล่าวตกเป็นของโรงเรียนแล้ว เหลืองจึงไม่มีอำนาจร้องทุกข์ดำเนินคดีกับขาว แม้เหลืองจะไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับขาวและถอนคำร้องทุกข์ แต่เมื่อถือไม่ได้ว่าเหลืองเป็นผู้เสียหายที่จะมีอำนาจถอนคำร้องทุกข์ในข้อหายักยอกสิทธิภาคีอาญามาฟ้องจึงยังไม่ระงับไปตามป.วิ.อ.มาตรา 39 (2)

ประเด็นต่อมา การที่ไปด่าไปร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับขาวในข้อหายักยอกที่ขาวกระทำต่อห้างหุ้นส่วนสามัญ (โรงเรียน) สามารถทำได้หรือไม่

คำตอบ คือ ได้ เพราะป.พ.พ.มาตรา 1033 วรรคหนึ่ง กำหนดว่าถ้าไม่มีการตกลงกัน ผู้เป็นหุ้นส่วนย่อมจัดการห้างหุ้นส่วนนั้นได้ทุกคน

คำพิพากษาฎีกาที่ 9948/2555 (ประชุมใหญ่) (บทบรรณาธิการเล่ม 7 สมัย 67) โจทก์ร่วมและผู้เสียหายที่ 2 เข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนกับบริษัท อ. เพื่อดำเนินกิจการของโรงเรียน อันมีโจทก์ร่วมและผู้เสียหายที่ 2 เป็นหุ้นส่วน เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้เป็นหุ้นส่วนตกลงกันไว้ในกระบวนการห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนย่อมจัดการห้างหุ้นส่วนนั้นได้ทุกคนตาม ป.พ.พ. มาตรา 1033 วรรคหนึ่ง โจทก์ร่วมในฐานะหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนสามัญยังมีได้จดทะเบียน ย่อมเป็นผู้เสียหายมีอำนาจร้องทุกข์เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 287 - 288/2554 เมื่อพิจารณาคำเบิกความพยานโจทก์ประกอบกับรอยห้ามล้อยาวถึง 20.30 เมตร และความเสียหายของรถยนต์ที่จำเลยขับซึ่งได้รับความเสียหายตรงบริเวณกันชนด้านขวามือผู้ขับขี่ไปค่อนข้างมากแล้ว เชื่อว่าจำเลยขับรถด้วยความเร็วสูงเกินสมควรซึ่งการขับรถด้วยความเร็วสูงมาถึงทางร่วมทางแยกก็มิได้ลดหรือชะลอความเร็วของรถให้ช้าลง เป็นการขับรถโดยประมาทอย่างหนึ่ง แต่เหตุที่จำเลยห้ามล้อไม่น่าจะเกิดจากการที่จำเลยหักหลบหลุมตรงบริเวณปากทางแยกเป็นสำคัญ เพราะตามภาพถ่ายหมายเลข จ.5 ส่วนบนหลัง เห็นได้ชัดว่าหลุมดังกล่าวล้ำเข้ามาในผิวจราจรของช่องเดินรถที่จำเลยขับเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องหลบหลุมถึงขนาดล้ำเข้าไปในช่องเดินรถสวน เชื่อว่าเหตุที่จำเลยขับล้ำเข้าไปในช่องเดินรถสวนเพราะหักหลบรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับตัดหน้า จุดชนอยู่ตรง ๆ กับปากทางแยก ชนถูกรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับตรงฝ่าครอบเบตเตอร์ขวามือผู้ตาย นำเชื่อว่าผู้ตายยังมิได้ตั้งลารรถจักรยานยนต์ในช่องเดินรถที่ตนจะเข้าไป ทั้งตามคำเบิกความของ อ. ก็ได้ความว่า เมื่อ อ. และผู้ตายขับรถมาถึงปากทางแยก อ. เห็นรถยนต์ที่จำเลยขับแล่นมาอยู่ห่างรถที่ อ. ขับ 30 ถึง 40 เมตร อ. จึงหยุดตรงปากทางแยก ไม่ขับออกไปในถนนที่เกิดเหตุ แต่ผู้ตายขับออกไปจึงถูกรถยนต์ที่จำเลยขับมาชน เห็นได้ว่าถ้าผู้ตายระมัดระวังโดยยังไม่ขับออกไปเหมือน อ. ก็จะไม่ถูกจำเลยขับรถยนต์ชน ยิ่งกว่านั้นตามคำเบิกความของ ถ. จ. และ ท. พยานโจทก์ทั้งสองที่เบิกความว่าผู้ตายขับในลักษณะพุ่งออกไปอันเป็นลักษณะของการขับรถออกไปอย่างรวดเร็ว เมื่อจำเลยเห็นจึงห้ามล้อตั้งแต่อยู่ห่าง 20 ถึง 30 เมตร พฤติการณ์เช่นนี้ แม้จุดชนอยู่ห่างจากเส้นแบ่งช่องเดินรถประมาณ 1.40 เมตร ดังที่โจทก์ทั้งสองฎีกา ก็ไม่เป็นข้อบ่งชี้ว่า ผู้ตายมิได้ประมาทที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าทั้งผู้ตายและจำเลยต่างขับรถโดยประมาท ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย เมื่อผู้ตายก็เป็นผู้ขับรถโดยประมาท

ผู้ตายจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย โจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นบิดาผู้ตายย่อมไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายและไม่มีอำนาจฟ้องซึ่งรวมทั้งไม่มีอำนาจฟ้องอุทธรณ์ฎีกาตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (4), 5 (2) และ 3 (2) เมื่อไม่มีอำนาจฟ้องฎีกา ก็ไม่อาจขอให้ไม่รอการลงโทษตั้งที่ฎีกาขึ้นมาด้วย

คำพิพากษาฎีกาที่ 2172/2554 การที่จำเลยถูกฟ้องว่าขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและได้รับอันตรายสาหัส แม้นักงานสอบสวนจะมีความเห็นว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทร่วมอยู่ด้วย แต่ผู้ตายถึงแก่ความตายไปก่อน ก็เป็นเพียงความเห็นของพนักงานสอบสวนเท่านั้น ไม่เป็นเหตุที่ต้องห้ามมิให้ภริยาของผู้ตายจะขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการไม่ได้ คำสั่งอนุญาตขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมของศาลชั้นต้นชอบแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 661/2554 จำเลยเรียกและรับเงินจากผู้เสียหายทั้งสองเพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะจูงใจเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ โดยวิธีอันทุจริตผิดกฎหมาย เพื่อให้กระทำการในหน้าที่โดยการช่วยเหลือในทางคดีให้สิ่งไม่พึงคดีแก่บุคคลที่ถูกดำเนินคดีอาญา แม้นักงานอัยการจะมีได้เป็นเจ้าของสำนวนในคดีนั้นและจำเลยยังมีได้ให้เงินก็ตาม ก็ถือว่าพนักงานอัยการนั้นเป็นเจ้าพนักงานที่จำเลยจะจูงใจให้กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณแก่บุคคลที่จำเลยจะให้ช่วยเหลือแล้ว การกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบแห่งความผิดตาม ป.อ.มาตรา 143 แล้ว และเป็นความผิดต่อรัฐโดยตรง โจทก์ร่วมทั้งสองจึงไม่ใช่ผู้เสียหายตามกฎหมายไม่อาจเข้าร่วมเป็นโจทก์ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 2869/2553 ก่อนเกิดเหตุจำเลยขับรถยนต์กระบะแซงรถจักรยานยนต์ของป. ล้ำเส้นแบ่งกึ่งกลางถนนเข้าไปในช่องเดินรถของผู้ตาย ขณะเดียวกันผู้ตายก็ขับรถจักรยานยนต์ล้ำเส้นแบ่งกึ่งกลางถนนเข้าไปในช่องเดินรถของจำเลยประมาณ 50 เซนติเมตร เป็นเหตุให้รถชนกันเช่นนี้ จำเลยจึงขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นได้รับความเสียหายและผู้อื่นถึงแก่ความตาย แม้ผู้ตายมีส่วนประมาทด้วยก็ไม่ทำให้จำเลยพ้นความรับผิดชอบได้ แต่ผู้ตายมีส่วนประมาทอยู่ด้วยจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย สำหรับความผิดตาม ป.อ. มาตรา 291 ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (4) มารดาของผู้ตายย่อมไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายได้ตามป.วิ.อ.มาตรา 5 (2) และไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตาม ป.วิ.อ.มาตรา 30 ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225

คำพิพากษาฎีกาที่ 4992/2553 คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์บรรทุกหกล้อโดยเห็นอยู่แล้วว่าในช่องเดินรถด้านหน้าช่องเดินรถเดียวกับจำเลยมีรถจักรยานยนต์ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน ซึ่งมี ส. เป็นผู้ขับ กำลังขับสวนทางมา จำเลยยังคงขับรถด้วยความเร็วสูงเกินสมควรโดยไม่ชะลอความเร็วของรถให้ช้าลง เป็นเหตุให้รถที่จำเลยขับพุ่งเข้าเฉี่ยวชนรถจักรยานยนต์ที่ ส. ขับจนล้มลง รถทั้งสองคันได้รับความเสียหายและ ส. ถึงแก่ความตายทันที ฟ้องของโจทก์ไม่ได้บรรยายว่า ผู้ตายมีส่วนในการกระทำผิดทางอาญาด้วย ดังนั้น ตามฟ้องของโจทก์ถือว่า ผู้ตายเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (4) ข. โจทก์ร่วมซึ่งเป็นบุตรของผู้ตายจึงมีอำนาจจัดการแทนผู้ตายตาม ป.วิ.อ.มาตรา 5 (2) และมีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตาม ป.วิ.อ.มาตรา 3 (2)

คำพิพากษาฎีกาที่ 10552/2553 คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยช้อหาฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 แม้ตามคำฟ้องของโจทก์จะบรรยายว่าจำเลยโดยเจตนาทุจริตหลอกลวงผู้เสียหายที่ 2 ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและด้วยการแสดงตนเป็นบุคคลอื่นเพื่อช้อกู้เงินจากผู้เสียหายที่ 2 แต่ตามทางพิจารณาได้ความว่าเป็นเรื่องหลอกลวงมารดาผู้เสียหายที่ 2 มิใช่หลอกลวงผู้เสียหายที่ 2 ก็ตาม แต่เมื่อผู้เสียหายที่ 2 เป็นเจ้าของเงินที่ให้กู้และเป็นผู้ทำสัญญากู้ในฐานะผู้ให้กู้เงิน ซึ่งจำเลยผู้กู้นำเงินที่ตนของบุคคลอื่นมาหลอกลวง เพื่อให้ได้เงินที่กู้ยืมไป ดังนั้น ผู้เสียหายที่ 2 ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำ ความผิดของจำเลยแล้ว จึงเป็นผู้เสียหายในคดีฉ้อโกงด้วยคนหนึ่ง ช้อแตกต่างดังกล่าวนี้จึงไม่ใช่ช้อสาระสำคัญ ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้อ จึงฟังลงโทษจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 192 วรรคสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 624/2553 ช้อหากระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 มาตรา 12 (9) บัญญัติห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศหรือประโยชน์ของประชาชนหรือเป็นการเอาเปรียบลูกค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรม... เป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมและกำกับการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ กับเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม อันเป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย โจทก์ทั้งสองเป็นเอกชน จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7819/2552 การที่พนักงานธนาคารหรือธนาคารเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของลูกค้าไม่เป็นการผิดฐานลักทรัพย์ เพราะเงินดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร ธนาคารมีหน้าที่เพียงคืนเงินเท่าจำนวนที่ลูกค้าฝากเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเงินที่ลูกค้านำมาฝาก

ช้อหาความผิดตาม พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ ฯ มาตรา 12 (9) บัญญัติห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการใด ๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศหรือแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นการเอาเปรียบลูกค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรม หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหรือต่อการแข่งขันในระบบสถาบันการเงิน หรือเป็นการผูกขาดหรือจำกัดตัดตอนทางเศรษฐกิจ เป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมและกำกับการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม อันเป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นเอกชนไม่ใช่ผู้เสียหายในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์กระทำความผิด ตาม พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ ฯ มาตรา 12 (9) จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3254/2552 จำเลยยกยอกรดที่เช่าช้อขณะอยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของผู้เช่าช้อ ผู้เช่าช้อจึงเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยโดยตรง ดังนั้น แม้ผู้เช่าช้อจะแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานยกยอกในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้เช่าช้อก็ตาม ก็ถือได้ว่าได้ร้องทุกข์ในฐานะเป็นผู้เสียหายเองด้วยเช่นกัน ผู้เช่าช้อย่อมมีอำนาจถอนคำร้องทุกข์ในฐานะที่เป็นผู้เสียหายด้วยคนหนึ่งได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5883/2552 ส. ซึ่งเป็นลูกวงแชร์ประมวลแชร์ได้ จำเลยซึ่งเป็นนายวงแชร์ได้รับเช็คตามฟ้องจากลูกวงแชร์ที่ยังประมวลไม่ได้เพื่อนำไปมอบให้แก่ ส. แต่จำเลยมิได้นำไปมอบให้ ส. กลับนำเช็คดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินในบัญชีของตนเองและถอนเงินไป ดังนี้ จำเลยในฐานะนายวง

แชร์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงการเล่นแชร์ว่า เมื่อจำเลยได้เช็คจากลูกวงแชร์แล้วจะต้องนำเช็คไปมอบให้ ส. ซึ่งประมวลแชร์ได้ การที่จำเลยรับเช็คตามฟ้องจึงเป็นการรับไว้แทน ส. เมื่อจำเลยนำเช็คไปเรียกเก็บเงินและถอนเงินออกจากบัญชี จึงเป็นการครอบครองเงินของ ส.แล้วเบียดบังเอาเงินนั้นไป ส. จึงเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอกเงินตามเช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1335/2552 จำเลยทั้งสามกับพวกมิได้มีเจตนาที่จะเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกัน แต่เป็นแผนการหรือกลอุบายอย่างหนึ่งที่จำเลยทั้งสามสร้างเรื่องขึ้นมาเพื่อจะหลอกลวงเอาเงินจากโจทก์ร่วม ทั้งโจทก์ร่วมมิได้มีเจตนาที่จะไปร่วมเล่นการพนันกับจำเลยทั้งสามมาแต่ต้น การที่โจทก์ร่วมมอบเงินให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 กับพวกเพื่อเข้าหุ้เล่นการพนันดังกล่าวเป็นการตกหลุมพรางที่วางกับดักเอาไว้ ถ้อยไม่ได้ว่าโจทก์ร่วมเข้าร่วมเล่นการพนันกับจำเลยทั้งสามโดยไม่ได้รับอนุญาต อันจะเป็นการร่วมกับจำเลยทั้งสามกระทำความผิดฐานฉ้อโกง โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดฐานฉ้อโกงเงินของโจทก์ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5855/2550 คำว่า "ผู้เสียหาย" ในความผิดฐานลักทรัพย์ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ที่ถูกลักไป บุคคลที่เป็นผู้ครอบครองทรัพย์ที่ถูกลักไปก็เป็นผู้เสียหายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7640/2550 ขณะเกิดเหตุเวลา 5.30 นาฬิกา ท้องฟ้ายังมีเมฆ บริเวณที่เกิดเหตุมีแสงไฟจากหลอดไฟฟ้าข้างฟุตบาทและที่ก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งอยู่กึ่งกลางถนนผู้ขับรถผ่านบริเวณนั้นยังต้องเปิดไฟหน้ารถซึ่งโดยสภาพไม่น่าจะมองเห็นเหตุการณ์ข้างหน้าได้ไกลเท่ากับเวลากลางวัน สภาพของถนนที่มีทางเดินรถฝั่งละ 3 ช่องเดินรถในเวลาเกิดเหตุเป็นตอนเช้ามืดของวันเสาร์อันเป็นวันหยุดราชการรถที่แล่นบนท้องถนนน่าจะน้อยกว่าวันปกติซึ่งทำให้ผู้ขับรถสามารถขับรถได้เร็วขึ้นกว่าวันปกติ ถนนบริเวณเกิดเหตุเป็นทางตรง การข้ามถนนไปยังอีกฝั่งหนึ่งต้องข้ามถนนถึง 6 ช่องเดินรถซึ่งรถที่แล่นไปมาในขณะนั้นน่าจะใช้ความเร็วสูงในสภาพเช่นนั้น ดังนั้น ผู้ตายควรใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการข้ามถนนเนื่องจากเป็นถนนใหญ่มีรถแล่นด้วยความเร็วสูงและเป็นเวลากลางคืนซึ่งผู้ขับรถอาจไม่เห็นคนข้ามถนนในระยะไกลที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยได้ ตรงจุดที่ผู้ตายข้ามถนนมีรถยนต์โดยสารขนาดใหญ่ของสามีผู้ตายบังอยู่อันอาจทำให้จำเลยไม่สามารถเห็นผู้ตายได้ในระยะไกล แต่เห็นในระยะกระชั้นชิดจึงไม่สามารถพกรถหลบหรือหยุดรถได้ทันเป็นเหตุให้ชนผู้ตาย ดังนั้น การที่ผู้ตายข้ามถนนได้สะพานลอยคนข้ามจึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ จึงนับว่าผู้ตายมีส่วนประมาทด้วยผู้ตายจึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดตาม ป.อ. มาตรา 291 ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายและไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (4), 5 (2) และ 3 (2)

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7212/2555 โจทก์ฟ้องคดีนี้โดยเห็นว่าโจทก์ได้รับความเสียหายเป็นพิเศษอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ถือเป็นการใช้สิทธิส่วนตัวของโจทก์ในฐานะเป็นผู้เสียหาย มิใช่เป็นการฟ้องคดีแทนหรือทำการแทน อบต.ทุ่งคลอง ซึ่งเป็นนิติบุคคลโดยอาศัย